

ЗАВЪРШВАНЕ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И ПАРИЧЕН СЪЮЗ

Принос на Комисията към програмата на лидерите

#FutureofEurope #EURoad2Sibiu

ФУНКЦИЯ ЗА СТАБИЛИЗАЦИЯ

„Когато един национален бюджет не е в състояние да отговори на сътресенията на финансовия пазар или на пазара на държавни дългови инструменти, това засяга всички. Данъкоплатците платиха висока цена: за банките, които се нуждаеха от спешна помощ, и правителствата, които повече не можеха да се самофинансират.“

Жан-Клод Юнкер, председател на Европейската комисия, Брюксел, 13 октомври 2016 г.

Съобщението на Комисията представя перспективата за развитие на бюджетните функции, които са от възлово значение за еврозоната и ЕС като цяло, могат да бъдат развити в рамките на публичните финанси на ЕС днес и в бъдеще.

В него Комисията представя някои от основните елементи за въвеждането на функция за стабилизация като начин за запазване на равнищата на инвестициите в случай на големи асиметрични сътресения. Една функция за стабилизация на европейско равнище би осигурила възможност за набавяне на ресурси за бързо преодоляване на **големите асиметрични сътресения**, които не могат да бъдат посрещнати на национално равнище.

Функцията за стабилизация е предназначена за държавите членки от еврозоната и отворена за всички, които желаят да участват.

Защита на инвестициите в случай на големи асиметрични сътресения

За периода след 2020 г. Комисията предвижда функция за стабилизация, която ще може да подкрепя инвестиции на национално равнище и която ще се развие във времето. Това ще стане чрез специален механизъм, управляван от Комисията, който би могъл да доведе до обединяване на различни източници на финансиране на европейско равнище.

Този механизъм ще се основава на логиката на **европейска схема за защита на инвестициите** и ще има за цел да предоставя подкрепа за ясно определени приоритети и вече планирани проекти или дейности на национално равнище.

При спазване на строги критерии за допустимост и с помощта на механизъм за задействане, държава членка, изправена пред големи асиметрични сътресения, ще получава автоматично правото да се ползва от помощта, предоставена чрез функцията за стабилизация. Ще се задейства комбинирана **подкрепа въз основа на заеми и бюджетно подпомагане**, която може да се основава на три елемента:

1. Бюджетът на ЕС и на Европейския валутен фонд биха могли да предоставят заеми, гарантирани от бюджета на ЕС. Държавата членка бенефициер ще възстановява тези заеми на функцията за стабилизация.
2. Бюджетът на ЕС би могъл да предоставя на съответните държави членки ограничени суми годишна подкрепа под формата на безвъзмездни средства.
3. Застрахователен механизъм, основаващ се на доброволните вноски на държавите членки, може да допълни безвъзмездните средства в подкрепа на функцията за стабилизация с течение на времето.

Ключови аспекти на функцията за стабилизация

- ▶ Различава се от съществуващите инструменти на ЕС в публичните финанси и ги допълва. Такава функция следва да запълни празнината между, от една страна, съществуващите инструменти, финансирани от бюджета на ЕС, за работни места, растеж и инвестиции, и от друга страна — финансовата помощ от Европейския валутен фонд, в крайни случаи.
- ▶ **Допринася за финансовата стабилност** Функцията следва да намали риска държавата членка бенефициер да се нуждае от програма на Европейския валутен фонд.
- ▶ **След като се утвърди, тя има реален икономически смисъл** Тя следва да е с достатъчен капацитет, за да осигури реално стабилизиране на равнището на държавите членки.
- ▶ **Своевременна и ефективна:** Следва да е възможно да се задейства бързо и автоматично въз основа на предварително определени параметри.
- ▶ Допринася за стабилна фискална политика и свежда до минимум моралния риск: Ще има стриктни, предварително определени критерии за допустимост въз основа на стабилни макроикономически политики във връзка с получаването на достъп до функцията за стабилизация. Само държавите членки, които се съобразяват с рамката на ЕС за наблюдение в периода, предшестваш големи асиметрични сътресения, ще отговарят на условията за достъп.

Допълва националните механизми за смекчаване на сътресения

Националните бюджети ще останат основният инструмент на фискалната политика на държавите членки за посрещане на промените в икономическата конюнктура. Функцията за стабилизация на европейско равнище само ще допълва стабилизиращата роля, изпълнявана от националните бюджети на държавите членки.

Ето защо държавите членки трябва да продължават да съставят и поддържат достатъчни бюджетни маржове, особено в добри времена, както е предвидено в Пакта за стабилност и растеж. Функцията за стабилизация на европейско равнище следва да бъде задействана само ако тези маржове и стабилизатори не са достатъчни в случай на големи асиметрични сътресения.

Допълнителни идеи

Комисията очерта три различни варианта в своя **Документ за размисъл относно задълбочаването на Икономическия и паричен съюз**.

- ▶ Европейска схема за защита на инвестициите би осигурила защита на инвестициите в случай на спад, чрез оказване на подкрепа за ясно определени приоритети и вече планирани проекти или дейности на национално равнище, като инфраструктура или развиване на уменията.
- ▶ Европейската презастрахователна схема за обезщетения при безработица ще играе ролята на „фонд за презастраховане“ на националните схеми за обезщетения при безработица.
- ▶ Във фонд „за черни дни“ би могло да се натрупат средства от държавите членки чрез редовни плащания, които да бъдат използвани при предварително определени условия.

Комисията изтъкна, че всички възможности имат своите предимства и с течение на времето ще могат да бъдат комбинирани.

Гледайки в бъдещето, Комисията счита, че е важно също да се разгледа възможностите за бъдещата роля на съществуващите инструменти в рамките на бюджета на ЕС. Това включва Инициативата за младежка заетост, фонд „Солидарност“ на ЕС и Европейския фонд за приспособяване към глобализацията.

Една модернизирана система на собствените ресурси за бюджета на ЕС би могла също така да допринесе за постигането на определена икономическа стабилизация в бъдеще.

Временното увеличаване на процента на съфинансиране от ЕС и/или възможността за модулиране на равнището на предварителното финансиране от европейските структурни и инвестиционни фондове също могат да играят роля.

Следващи стъпки

